

Till
Miljöminister Lena Ek
Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Förhindra nya godkännanden för odling av genetiskt modifierade grödor

Bästa Miljöminister Lena Ek,

Vi är djupt oroade över den senaste tidens uttalanden från Europeiska kommissionens tjänstemän kring behovet av att gå vidare med nya godkännanden för odling av genetiskt modifierade grödor (GMO). Detta trots allvarliga, olösta frågor som lyfts fram av medborgare i hela EU, organisationer från civilsamhället, oberoende forskare, nationella vetenskapliga myndigheter och regeringar.

Alla miljörådets slutsatser måste implementeras

I december år 2008 konstaterade miljöministrarna enhälligt att EU:s tillståndssystem måste stärkas avsevärt för att uppfylla kraven i EU:s lagstiftning.¹ Förutom några få initiativ har det inte skett någon rejäl förbättring av processen för godkännande och stora luckor kvarstår i systemet. Vi anser att det är oacceptabelt för Kommissionen att börja godkänna nya genmodifierade grödor innan Rådets slutsatser har implementerats fullt ut. Vi uppmanar dig därför att rösta nej till alla beslut från Kommissionen som syftar till att godkänna fler genmodifierade grödor för odling inom Europeiska unionen.

Ingen ordentlig bedömning av herbicidresistenta grödor

Odlingen av genmodifierade herbicidtoleranta grödor kommer att få allvarliga konsekvenser för mängden ogräsmedel som används i Europa. Uppgifter från Nord- och Sydamerika visar att införandet av herbicidresistenta grödor leder till en mycket betydande ökning av användningen av herbicider. Dessutom har ogräs snabbt utvecklat resistens mot dessa herbicider, vilket nu leder till ökad användning av ännu giftigare herbicider och starkare blandningar.²

Kommissionens vice generaldirektörer skrev till Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA) redan 2008 för att stödja Rådets begäran om en korrekt bedömning av herbicidtoleranta genmodifierade grödor, samt ett förtydligande av samspelet mellan bekämpningsmedelsregelverket och GMO-lagar.³ Mer än fyra år senare har dessa krav fortfarande inte uppfyllts. I flera yttranden konstaterar EFSA nyligen att utvecklingen av resistens hos ogräs är ett problem som bör behandlas under lagstiftningen om bekämpningsmedel.⁴ Majoriteten av ansökningarna för att odla GMO-grödor i Europa behandlar herbicidtoleranta grödor (1507, Mon88017, GA 21, NK 603). Det är viktigt att det görs en heltäckande bedömning av effekterna som dessa grödor, tillsammans med sina tillhörande bekämpningsmedel, kan ha på jordbruksmetoder och vilka konsekvenser det kan få för miljön.

EFSA känner till riskerna för icke-målorganismer, men låter bli att agera

Det är nu allmänt accepterat, även av EFSA, att GMO-grödan Lepidoptera-resistent majs utgör ett hot mot vissa fjärils- och malarter. I sina senaste yttranden, gällandes det nya förslaget om riktlinjer för miljöriskbedömning, erkänner EFSA dessa risker men drar slutsatsen att de inte vet vilka arter som är i fara eller var dessa arter finns.

¹ Council Conclusions on Genetically Modified Organisms (GMOs) 2912th ENVIRONMENT Council meeting Brussels., 4 December 2008

Directive 2001/18 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms

² See for example: <http://www.weedscience.org/Summary/UspeciesMOA.asp?lstMOAID=12>

<http://www.biosafety-info.net/article.php?aid=815>

<http://www.organic-center.org/reportfiles/GE13YearsReport.pdf>

http://www.nytimes.com/2012/04/26/business/energy-environment/dow-weed-killer-runs-into-opposition.html?_r=1

³ http://www.efsa.europa.eu/EFSA/DocumentSet/gmo_response_european_commission_en.pdf

⁴ See for instance, EFSA (2011) Scientific Opinion on application of gm insect resistant and herbicide tolerant maize MON 88017 for cultivation under Regulation (EC) No 1829/2003 from Monsanto.

Istället för att slå fast att dessa grödor är riskabla på grund av effekterna på icke-målorganismer, föreslår EFSA att ta fram ytterligare data i och med övervakningen efter ett godkännande av genmodifierade grödor.⁵

Dessutom konstaterar ny amerikansk forskning att användandet av genmodifierade majsplantor leder till utveckling av resistens hos de skadedjur som bekämpningsmedlet skall skydda GMO-plantorna från.⁶ Detta väcker frågan om den ökande användningen av insekticider.

Det är tydligt att det finns en stor brist på kunskap om kort- och långsiktiga effekter av odling av den insektresistenta majsen i europeisk miljö. Insekttoleranta GMO-grödor som väntar på godkännande för odling (MON810, Bt11, 1507 och Mon88017) bör inte godkännas förrän dessa kunskapsluckor är fyllda och riskerna fullständigt bedömda.

De socio-ekonomiska konsekvenserna måste granskas

Konventionella och ekologiska bönder, liksom olika livsmedelsföretag, vidtar åtgärder för att förhindra att deras produkter, frön och honung kontamineras av GMO-grödor genom att inrätta kvalitetssystem för provtagning, testning, verifiering och rapportering. Det här leder till extra kostnader längs hela livsmedels- och foderkedjan, vilka för närvarande betalas av producenter och företag som inte sysslar med GMO-grödor. Uppskattningsvis uppgår dessa kostnader till 13 % av den totala omsättningen för en produkt.⁷ I detta fall bör principen om att förorenaren betalar tillämpas och kostnaderna bör alltså bäras av dem som släpper ut GMO på marknaden. Varje ny GMO-gröda som godkänns för odling kommer därmed att höja kostnaderna för de som vill vara GMO-fria. De verkliga ekonomiska effekterna som samhället måste stå för på grund av införandet av GMO-grödor har fortfarande inte inkluderats i EU:s godkännandeprocess.

EFSA: s riktlinjer för miljöriskbedömning är fortfarande i vardande

Texten i EFSA:s nya förslag till riktlinjer för miljöriskbedömning av genetiskt modifierade organismer har förbättras avsevärt. Men riktlinjerna innehåller fortfarande brister som kan leda till att EFSA godkänner industrins data utan att noggranna tester säkerställs. Dessutom, när riktlinjerna väl antagits är det av yttersta vikt att se till att de implementeras ordentligt, eftersom EFSA måste förbättra sina bedömningar och vetenskapliga åsikter i praktiken och inte bara i teorin.

Slutsats

De negativa effekterna på miljön, konsekvenserna för konsumenternas valmöjligheter, samt konsekvenserna för jordbrukarna och livsmedelssektorn måste bedömas fullt ut innan EU tillåter några nya GMO-grödor. Fram till det att Europeiska kommissionen avsevärt stärkt EU:s tillståndsförfarande, i linje med EU:s rättsliga krav och miljörådets slutsatser från 2008, bör inga tillstånd för att odla GMO-grödor verkställas.

Vi uppmanar dig att upprepa uppmaningen till Europeiska kommissionen om att EU:s lagstiftning ska implementeras till fullo och att alla förslag att odla genmodifierade grödor i EU ska avvisas.

Med vänliga hälsningar,

Maria Dirke, Verksamhetsledare, Ekologiska Lantbrukarna
Patrik Eriksson, Kampanjchef, Greenpeace Nordic
Erik Blomqvist, ordförande, Jordens Vänner

⁵ EFSA opinions about Bt11 (2011), Mon810 (2009) and 1507 (2011).

⁶ Oswald, K. J., French, B.W., Nielson, C., Bagley, M. (2012) Assessment of fitness costs in Cry3Bb1-resistant and susceptible western corn rootworm (Coleoptera: Chrysomelidae) laboratory colonies. Journal of Applied Entomology. Gassmann AJ, Petzold-Maxwell JL, Keweshan RS, Dunbar MW (2011) Field-Evolved Resistance to Bt Maize by Western Corn Rootworm.

⁷ Co-Extra (2009). <http://www.coextra.eu/pdf/report1472.pdf>